

VIRTELÄN VIESTI

N:o 37/ 28.10.2014

Pelkosten sukuseuran tili FI 28 8146 9710 0190 26

Sukuseuran hallituksen viime kokous pidettiin 15.10.2014 Pekka Pelkosella Kynnysmäentie 10, 01860 Perttula. Sekä siellä esillä olleista että eräistä muista asioista kerromme seuraavassa.

1. Karjalan matka 1-4.8.2014

Sukuseuramme vuosikokous ja sukutapaaminen oli pidetty Tuusulan Vanhankylän koululla 17.5.2014. Ehkä siitä johtuen suunnitellulle bussimatkalle ei löytynytäkään lähtijöitä runsaasti, jopa jotkut niistäkin, jotka olivat jo ilmoittautuneet, joutuivat perumaan (työnantaja ei antanut vapaata tms.) Pienempi ryhmä päätti kuitenkin lähteä matkalle. Se tehtiin Heikki Pelkosen henkilöautolla, ja sille osallistuivat hänen lisäksi Markku Pelkonen, Hannu Pelkonen, Lauri Pelkonen ja Tea Pelkonen. Majoituimme **Pyhäjärvelle Antti Musakan motelliin** (ohessa), jota oli laajennettu uusilla rakennuksilla. Siellä sai sauna ja uida vaikka joka päivä, oli ruokailut ym. Lauantaina tutustuimme Räisälän kirkkoon, joka oli saanut uuden katon sekä sisäremontin. Pari vuotta sitten kirkko täytti 100 vuotta, jolloin allekirjoittanut sai pitää siellä jumalanpalveluksen, johon tuli suomalaisia useita bussillisia. Nyt ajoimme **Virtelään Pelkosen entiselle kotipaikalle** (ohessa). Siellä veisasimme ”Myös isämme uskoivat ennen”, paistoimme makkaraa ja kohtasimme uusiakin kohtia: entisen riihen paikka (yhteinen Matille ja Taavetille), ”lampolan” perustuksia, sekä Taavetin (ennestään tuttu) maakellari että Matin kellari.

Sitten ajoimme Siirlahden koululle, jonne johtava tie kaipaisi parannusta. Koulua käytetään nykyisin lasten ja nuorten leiripaikkana. Saimme kurkistaa myös kouluun sisälle, ovatpa entiset siirlahtelaiset ja nykyiset vallanpitäjät koonneet koulun tiloihin museon, jossa on esineistöä ja kuvia sekä suomalaisajalta että nykyiseltä. Kävimme katselemassa hiukan ympäristöäkin, erityisesti Juoksemanjärven maisemia. Uutta oli käyntimme **Unnunkoskella** (ohessa), josta Taavetti Pelkosen vaimo Selma Auroora o.s. Patrakka oli kotoisin. Sunnuntaina ajoimme Käkisalmeen, jossa tutustuimme linnaan ja sen ympäristöön, katselimme luterilaisen kirkon alennustilaa ulkoapäin, kävimme uimassa Euroopan suurimmassa järvessä, Laatokassa. Vielä ajoimme **Kaukolaan**, jonka mahtavan **kirkon** (ohessa) yläkerrokseen ja torniin kiipesimme. Kaukolassa toimii pieni luterilainen seurakunta. Yhteen kirkon sivuosaan on tehty pienehkö kirkkosali kokoontuvaa seurakuntaa varten. Menimme katsomaan vielä Konevitsasta palaavia, jolloin Heikin autosta puhkesi kumi. Se paikattiin reippaasti Kiviniemessä. Maanantaina palasimme Viipurin kautta Suomeen. Veimme Tean Koskenkylään, Markun Espooseen, meiltä Hyvinkäältä Lauri jatkoi Nakkilaan ja Heikki Lahteen.

2. Erkki Kivelän tiedustelu Pelkosen suvun vaiheista

Erkki Kivelä kertoi viestissään 19.9.2014 olevansa 82-vuotias pankinjohtaja, kotoisin Pelkosenniemeltä. Hän on Paavali Matinpoika Pelkosen (s. 1624 Lumijoella) jälkeläinen suoraan alenevassa X miespolvessa. Hän sanoo tallentaneensa Suur-Sodankylän ensimmäisen "lantalaisen" uudisasukkaan ja tämän jälkeläisten ja heihin liittyneiden sukutietoja varsin runsaasti. Hän tuntee Pelkosia, joiden sukulaisuus hänen kanssaan on jäänyt toistaiseksi selvittämättä. Kun hän aikanaan toimi Juvan Säästöpankin toimitusjohtajana Etelä-Savossa, hän tunsikin nyt jo edesmenneen hammaslääkäri Hannu Pelkosen. Myöhemmin hänen ollessaan pankkihommissa Mikkelissä, hänen työtoverinaan oli metsänhoitaja Heikki Pelkonen, kotoisin

Kiimingistä. Sitten hän kysyy, löytyykö meidän edustamaamme Pelkosen sukuun yhtymäkohtia. Vielä Erkki Kivelä sanoo saaneensa hiljattain Pelkos-tietoa pikkuserkultaan Kari Mäkitalolta Kiirunasta. Sen hän lähetti liitteenä ja kysyy, ovatko sen tiedot tuttuja (liite on pitkä).

Sukuseuramme hallituksen jäsen Raimo Pelkonen antoi vihjeen kirjasta: Pirjo Mikkonen – Sirkka Paikkala, Suomalaiset sukunimet. Kirja on loppuunmyyty, mutta onnistuin saamaan lainaksi em. kirjan vuodelta 1993. Siinä on mm. seuraavia mielenkiintoisia tietoja:

PELKONEN (3767) sivulta 421-422

Nimeä Pelkoi on pidetty muinaissuomalaisena henkilönimenä. A. V. Forsman mainitsee väitöskirjassaan (1891) esimerkkinä kristinuskon tuomasta pakollisesta nimenmuuttamisesta inkeriläisvanhimman Pelkoin eli Pelkoisen (Pelgugn I. Pelgusijn) kasteen (v. 1240) Hän sai nimen Filippi, mutta kutsuttiin kuitenkin edelleen pakanallisena nimellään. - Nimeä tapaa 1500-luvun puolivälin lähteissä etenkin Karjalasta (Jääski, Kivennapa, Lappee, Muolaa, Viipurin kaupunki ja pitäjä; 1600-luvulla myös Hiitola, Kitee, Rautu, Pälkjärvi) ja Savosta (Rantasalmi, Sääminki, Tavinsalmi, Vesulahti), jossa esiintyy myös nimi Pelkinen (Olli Pelkinen 1540-l, an pelkin 1549 Vesulahti, an pelckoinen 1558 Sääminki), sekä Pohjois-Pohjanmaalta. Alakiimingissä mainitaan Lass pelkine 1564, Siikasavossa Mattis pelkoine 1563, lissä Mattz pelkoin 1563, Kälviällä Lasse pelkun 1568, Kainuussa Hen pelcoynen 1570. Pelkosia asuu nykyisinkin Pohjois-Pohjanmaalla ja Peräpohjolassa, ja nimi on kiteytynyt mm. pitäjännimeen Pelkosenniemi. - Vanhoja tietoja on myös maamme länsiosista: Kalvolan käräjillä

toimi lautamiehenä lauris persson pelkoyla 1506 (vrt. Hattulan Pelkola, kartano ja kylä) Kokemäellä talonnimenä Pelkola 1455, Vähässäkyrössä henkilönimi Pelkonen 1500-luvulla. Vrt. myös katselmusmies Laurens Pölko 1413 Porvoossa. Vuonna 1985 oli Pelkisiä 6. Alahärmän sukunimi Pelkkala (40) voisi juontua Pelkosiesta, samoin Kauhavan Pelkola (31; And. Pelkola 1788).

PULAKKA (226) sivulta 455

Nimeen sisältynee puolalaista tarkoittava kansallisuudennimitys (< ruotisen polack, puolan polak, alkujaan ”tasankomaalainen”), jota edustaa yleisemmin > **Polakka**. Sukunimi on eteläkarjalainen; Pulakka-sukuisia on asunut mm. Viipurin läänin Pyhäjärvellä, Sakkolassa, Raudussa, Räisälässä, Metsäpirtissä ja Kirvussa, ja Sakkolassa nimi on kiteytynyt talojen lisäksi myös kyläkunnan nimeksi. Esim. Anders Pulack 1737 Sakkola; Matts Polak (Pulakka) 1706 Kirvu.

Vastaan (HP) Erkki Kivelälle meidän sukumme puolesta, kun ehdin.

3. Räisäläinen-lehti

Räisäläinen

**Karjalaisen perinteen vaalija -
Räisäläisten yhdysside
ilmestynyt vuodesta 1955**

Allekirjoittaneelle tulee tuo neljä kertaa vuodessa ilmestyvä lehti, ehkä myös jollekin muulle. Sen hinta on 24 €/vuosikerta. Sen voi tilata osoitteella: Kirsti Mäkitalo, Kartanontie 7, 27650 Honkilahti. Hänen puhelinnumerosa on 044-2576187 ja s-posti: kirsti.makitalo@raisala.fi. Lehti sisältää runsaasti Räisälään liittyvää aineistoa, osa hyvin tuttuakin. Ehkä kannattaa myös "mainostaa" lehteä sellaisille, jotka ovat kiinnostuneita asiasta!

4. Eri sukuhaarojen edustuksellisuus sukuseurassamme

Hallitus keskusteli Pekan esityksestä asiasta. Sukuseuramme kolmesta haarasta (Heikki, s. 1850, Aatami, s. 1852 ja Matti, s. 1870) eniten edustajia hallituksessa on Heikin jälkeläisistä, Matin jälkeläisistä hallituksessa on yksi, Aatamin jälkeläisistä ei yhtään - jäseniä seurassamme on toki kaikista em. haaroista.

Löytyisikö edustajia (ehkä hallitukseen tms.) erityisesti Aatamin jälkeläisistä (kelloseppä Juho P:n jälkeläisistä tai Annan haarasta (voisiko esim. Lauri Hämäläisen leski Elli H. auttaa tai hänen poikansa Matti H. tms? Lauri Hämäläinenhän oli aikanaan hallituksessa.)

Ketä kiinnostuneita löytyisi Matti P:n (s.1870) jälkeläisistä? Raimo P kuuluu hallitukseen. Entä muita halukkaita: Johannes P:n jälkeläisiä? Anna-Liisa Valtosen jälkeläisiä? (Kun Mirja Fasta ei enää kuulu). Entä Bothin haarasta? Jos joku keksii halukkaita ehdokkaita, ilmoittakaa jo tulevaisuuttakin varten!

5. Ruokareseptit tai muistelut

Markku Pelkonen otti hallituksen kokouksessa esille esim. tulevaa sukukirjaa varten muisteluja erilaisista ruoista: arkiruokat ja juhlapöytä. Esim. kalaruoat: kuivattu lahna ja hauki, kalakeiton salaisuudet, uunikala? Entä retkeilijän loimukala? Heinäntekijän päivällinen? Karjapaimenen välipala? Evakon köyhät ritarit? - Siis ruokatalkoot pystyyn! Tai ainakin muistelut!

Onko hyviä ideoita? Kertokaa, muistelkaa!

6. ”Muistilistaa”

1. **Jäsenmaksu** sukuseurassamme on 12 €/vuosi ja ainaisjäsenmaksu 120 €. Ellet muista, oletko maksanut jo tältä vuodelta, voit kysyä asiaa rahastonhoitaja Markku Pelkoselta (yhteystiedot alla).

2. Sukuseuramme **myyntiartikkeleita**:

- Pöydällä pidettävä sukustandaari marmorijalustalla 35 € (Hannulta). Eräät ovat ostaneet sellaisen lapsilleen – onpa hieno tapa! Seuralla on näitä jäljellä enää kolme. Toki voimme tilata lisää hallituksen päätöksellä.
- Pinssi eli rintamerkki 5 € (Hannulta)
- Muki, kyljessä sukuseuran logo, hinta 8 €/kpl tai 15 €/2kpl (Heikiltä)
- Kassi, kyljessä logo, hinta 10 € (Markulta)
- Pelkosen tilan sukukarttoja Räisälän Virtelästä, kolme erilaista laminoituna, hinta noin 6 € (Heikiltä)

3. **Sähköpostiosoitteiden muutoksista** toivon heti ilmoitusta, koska muuten ette saa Virtelän Viestiä ettekä yhteyttä muutenkaan. Kertokaa muillekin asiasta!

4. **Sukuhaaranne tietojen tarkistamisesta** on ollut aikaisemmin. Olisi hyvä sopia, kuka tai ketkä hoitavat tiedot tai niiden muutokset sukuhaaranne osalta.

Pelkosten sukuseuran hallitus toivottaa jäsenilleen ja ystävilleen rauhallista pian alkavaa adventti- ja joulunaikaa!

Hannu Pelkonen, pj.
[h-i.pelkonen\(at\)pp.inet.fi](mailto:h-i.pelkonen(at)pp.inet.fi)
 Vilhelmiinankatu 12
 05800 Hyvinkää
 puh (019) 417 039, 050 5550694

Markku Pelkonen
[markku.pelkonen\(at\)pp1.inet.fi](mailto:markku.pelkonen(at)pp1.inet.fi)
 Peltotie 5
 02730 Espoo
 puh 040 556 2834

Raimo Pelkonen
[raimo.pelkonen\(at\)elisanet.fi](mailto:raimo.pelkonen(at)elisanet.fi)
 Heinätie 7
 00730 Helsinki
 puh (09) 374 4810, 040 5032945

Heikki Pelkonen
[heikki.pelkonen\(at\)evl.fi](mailto:heikki.pelkonen(at)evl.fi)
 Isomäenkatu 12
 15500 Lahti
 040 5050282

Pekka Pelkonen
pekka.pn@gmail.com
 Kynnysmäentie 10
 01860 Perttula
 puh 040 9384431

Ari Pelkonen
[ari.pelkonen\(at\)netti.fi](mailto:ari.pelkonen(at)netti.fi)
 Havukkamäentie 48
 79600 Joroinen
 puh. 045 6786792